

S. Sayısı : 73

Alelumum seyyar küçük sıhhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında kanun lâiyhası ve Bütçe ve Sıhhat ve içtimai muavenet encümenleri mazbataları (1/727)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/5544

18 . XII . 1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Alelûmum seyyar Küçük sıhhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Sıhhat ve içtimai muavenet vekillîğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 4 . XII . 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuştur.

Başvekil V.

Ş. Saracoğlu

Alelûmum seyyar küçük sıhhat memurlarına Hayvan yem bedeli verilmesine dair kanun projesinin mucip sebepler lâiyhası

Maaşlı seyyar küçük sıhhat memurlarına ayda maktuan on lira hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Yüksek Meclise kabul buyurulan 1754 numaralı kanun hükümleri şimdiye kadar bu kabül maaşlı küçük sıhhat memurları hakkında tatbik edilegemekte ve sıtma, firengi, trahom mücadele teşkilâtındaki seyyar küçük sıhhat memurlarına da Divanı muhasebatın Eylül 1929 - ağustos 1930 raporları üzerine Yüksek Meclise müttehaz 590 numaralı kararın (4) ncü fıkrasına göre zaruri masraflarını karşılayacak şekilde ücret verilmekte idi.

- Ahiren intişar eden ve Devlet memurlar aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 numaralı kanun ücretlileri de şümulü içine almış ve muvakkat ikinci madde ile de bunların intibaka tabi tutulması mecburiyetini koymuştur.

Binaenaleyh yapılan intibak neticesinde bu kabül memurların hemen heyeti umumîyesinin ücretleri tahsil ve hizmet müddetlerine göre mühim miktarda tenezzül etmiş bulunmakta ve esasen bu tarzı muamele ile bu memurlar ancak müktesep haklarını alabilmekte olup yoksa zaruri masraflarına mukabil ücretlerine herhangi bir zam yapılmasına meydan ve imkân mevcut görülmemekte ve bu hal karşısında bugün memurlarımızın aldıkları ücretlerden bir kısmını zaruri masraflarına tahsis etmeleri gibi gayri âdilâne bir netice husule gelmiş bulunmaktadır.

Hattâ bu netice yüzünden iyi iş gören memurlar birer birer mücadele teşkilâtından ayrılmakta ve mücadele hidematı nisbeten zayıf ve kabiliyetsiz unsurlar elinde kalmaktadır. Bunlardan bir kısmı da masraf etmemek için yaya dolaşmağı tercih ederek hüsnüniyetine ve iyi çalışma arzusuna rağmen bizzarur vazifesini ihmal etmekte ve neticeten mücadele hizmetleri mutazarır olmaktadır.

Bundan başka husule gelen fiat yüksekliğinden hayvan iase masrafları tezayüt etmiş olması dolayısıyla 106 adedi 20 lira, 665 adedi 15 ve 10 lira maaş almakta bulunan küçük maaşlı bu memurlar son defa vekâletimizce memleketin muhtelif mntakalarından toplanan malûmat neticesine ait merbut cetvele göre maktuan almakta oldukları 10 lira hayvan yem bedelinin ademi kifa-

yesine binaen asgarî 2 - 3, azamî 9 - 10 lira arasında yani vasatî olarak 5 - 6 liralık bir meblâğı efradı ailesinin iâşe masrafından keserek hayvanına tahsis etmekte hiç bir suretle hayvan yem bedeli almayıp vazifeleri icabr hayvan beslemeğe mecbur olan 630 adet ve yukarıda arzedilmiş olan nisbet dairesinde ücret alan ücretli mücadele sıhhat memurları da 10 ilâ 20 liralık bir meblâğı fakir bütçelerinden keserek hayvan iâşe etmekte bulunmuşlardır.

Binaenaleyh gerek bu neticeyi bertaraf eylemek gerek memleketin muhtelif muntakalarında ifayı vazife eden bu memurlar arasındaki müsavatsızlığı ortadan kaldırmak ve gerekse kendilerinden beklenen devir işini lâyikiyle gördürebilmek üzere ücretlilere de yem bedeli verilmesini ve verilen bedelin mahallî rayice mümkün mertebe yakın olmasını ve eski kanunun tatbikatında tessadüf edilen bazı müşküllerin bertaraf edilmesini teminen bu lâyihanın hazırlanmasına lüzum ve zaruret görülmüştür.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 43

Esas No. 1/727

15 . I . 1942

Yüksek Reisliğe

Alelûmum seyyar küçük sıhhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Sıhhat ve içtimai muavenet vekillîğince hazırlanan ve 18.XII.1941 tarih ve 6/5544 sayılı Başvekâlet tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize tevdi buyurulmakla Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti müsteşarı hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihanın tanzim edilmesine saik olan başlıca sebepler :

1714 sayılı kanunun şümulü harçinde kalan ve sıtma, firengi ve trahom mücadele teşkilâtlarında ücretle çalışan seyyar küçük sıhhat memurlarına da vazifelerini lâyikiyle ifa edebilmeleri için hayvan yem bedeli verilebilmesinden ;

İçinde bulunduğumuz vaziyet dolayısıyla hayvan gıda maddeleri fiatlarında hâsıl olan yükselme bir hayvanın ayda on lira ile iâşesini gayri mümkün bir hale koyduğundan memleketin muhtelif muntakalarında tahalüf eden fiatlara göre verilmek üzere yem bedelinin ayda âzami 15 liraya çıkarılmasından ;

Ve nihayet seyyar küçük sıhhat memurlarına birer hayvan beslemek veibesini tahmil eden hükmün açık ve katî bir şekilde ifade edilmesine lüzum görülmesinden ibaret olup bu sebepler encümenimizce de varit görülmüş ve bu kanunun tatbikının 1941 malî senesi için istilzam ettiği 19 000 liralık tahsisat farkının da aynı ve-

kâlet bütçesinin diğer masraf tertiplerinden yapılacak tasarruflarla karşılanacağı öğrenilmiş olmakla lâyiha encümenimizce aynen kabul edilmiştir.

Havalesi veğhile Sıhhat ve içtimai muavenet encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
İ. Eker	T. Coşkan	H. Kitabcı
Kâtip		
İstanbul	Afyon K.	Antalya
F. Öymen	Ş. R. Hatipoğlu	N. E. Sumer
Bolu	Bolu	Bursa
C. S. Siren	Dr. Zihni Ülgen	Dr. S. Konuk
Bursa	Bursa	Diyarbakır
Nezad Ayas	Fazla Güleç	Rüstü Bekit
Elâzığ	Giresun	Gümüşane
M. F. Altay	M. Akkaya	D. Sakarya
İsparta	İsparta	İstanbul
M. Karaağaç	R. Ünlü	S. Uraz
Kayseri	Kırklareli	Kütahya
S. Hayri Ürgüblü	B. Denker	A. Tiridoğlu
Mardin	Muş	Ordu
R. Ertên	Ş. Ataman	H. Yalman
Samsun	Seyhan	Sivas
M. Ali Yörüker	S. Çam	Remzi Çiner
Yozgad		Yozgad
A. Sungur		S. İçöz

Sıhhat ve İctimai muavenet encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Sıhhat ve İ. M. encümeni

Esas No. 1/727

Karar No. 6

24 . I . 1942

Yüksek Reisliğe

Alelûmum seyyar Küçük sıhhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesi hakkında Hükûmetçe tanzim edilip Meclise arz edilen kanun lâyihası Bütçe encümeninde müzakere edildikten sonra Yüksek Reislikçe encümenimize havale buyurulmakla Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti müsteşarı hazır bulunduğu halde okundu ve tetkik edildi.

Lâyihamın esbabı mucibesinde de işaret edildiği üzere şimdiye kadar yem bedelinin ancak maaşlı Küçük sıhhat memurlarına verilmekte olup trahom, sıtma ve frengi mücadelelerinde olduğu gibi ücretle çalışan Küçük sıhhat memurlarına verilmemesi sebebiyle hayvanları bulunmadığı için vazifelerinin güçlük ve ihtiyacı karşılayamayacak derecede yapabildikleri anlaşılmış olduğundan lâyiha umumiyet itibariyle kabule lâyık görülmüştür.

Lâyihamın birinci maddesinin birinci fıkrası ile A ve B bentleri aynen kabul edilmiş ve C bendinde metnin tavrîhi noktasından küçük bir tadil yapılmıştır.

İkinci maddenin müzakeresinde hayvanın ölen sıhhat memurlarına verilmesi derpiş edilen avansın alelîlâk mesleke ilk intisap eden maaşlı veya ücretli seyyar Küçük sıhhat memurlarına teşmili ve verilecek 60 lira avansın memlekette bugünkü hayvan rayicine göre bir binek hayvanı tedarikine yetmeyeceği mülâhaza edilerek bunun hiç olmazsa 100 liraya kadar iblâğı encümenimizce teemmül edilmiş ve bunun üzerine encümene dâvet edilen Maliye vekâleti Bütçe ve malî kontrol umum müdürü huzuriyle keyfiyet yeniden müzakere olunmuştur.

Yapılan müzakere neticesinde avansın Hükûmetin lâyihasında olduğu gibi 60 lira olarak bırakılması, ancak leyli küçük sıhhat memurları mektebinden mezun olupta mecburi hizmete tabi olanlara dahi vazifeye ilk tâyinlerinde bu avansın verilmesi muvafık görülmüştür. Maddenin son fıkrasında, ölen hayvanın ölümünün veteriner raporiyle tesbitinin bir çok hallerde güçlükler meydana getireceği düşünül-

erek tevsikin veteriner raporu yerine resmî surette olması kâfi görülüp fıkra o suretle tadil ve kabul edilmiştir.

Üçüncü madde aynen kabul edildikten sonra dördüncü madde müzakere edilerek münhasıran metnin tavrîhi noktasından küçük bir tadil yapılmış ve beşinci madde de müzakere ve aynen kabul edilmiştir.

Altıncı maddenin müzakeresi sırasında makbul bir mazeretle veyahut vali ve kaymakam tarafından meslekî başka bir işin ifasına memur edildiği surette memurun, yirmi gün veya hiç dolaşmaması halinde dahi, yem bedeli almağa istihkak kazanacağını tesbit eden ikinci fıkrası üzerinde durulmuş ve bu müddetin gayrimahdut surette uzatılmasının asli vazifeyi esaslı surette ihlâl edeceği düşüncesiyle bu müddetin Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletinin müsaadesi olmadıkça üç ayı geçememesi muvafık görülerek madde o şekilde tadil ve kabul edilmiştir.

7, 8 ve 9 neu maddeler müzakere ve aynen kabul edildikten sonra lâyihamın heyeti umumiyesi de tadilleriyle birlikte kabul edilmiş olduğundan işbu mazbatamız Yüksek Reisliğe sunuldu.

Sıhhat ve İc. Mu. En. Rs.

M. M.

Ağrı

Kütahya

Dr. H. Kural

Dr. Ali Süha Delilbaşı

Kâtip

Edirne

Aydın

Bilecik

Dr. F. Memik

Dr. Ş. Şener

M. Suner

Burdur

Bursa

Denizli

Dr. R. Yeşilyurt

Dr. R. Güven

Dr. H. Berkman

Diyarbakır

Kastamonu

Kastamonu

Dr. Ş. Emed

R. Saltuğ

T. Aslan

Kırşehir

Kocaeli

Dr. H. Ülkümen

Dr. F. Sorağman

Konya

Maraş

Aşağıdaki kaydın bir madde olarak eklenmesi lâzımdır fikrindeyim.

Dr. O. Ş. Uludağ

Sahibinin sun'u taksiri olmaksızın vazife uğrunda ölen hayvanlar Hükûmetçe tazmin olunur.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Alelûmum seyyar küçük Sıhhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Sıhhat ve İctimai muavenet vekâletince istihdam edilen ve edilecek olan maaşlı veya ücretli alelûmum seyyar küçük Sıhhat memurlarından;

A) Yeni tâyin edilecekler tâyinlerinden itibaren iki ay zarfında;

B) Halen müstahdem olanlar bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay zarfında;

C) Hayvanı ölenler ve muhtelif sebeplerle hayvanlarını elden çıkaranlar keza bir ay zarfında; (Ölüm halinde mecburiyetin mebdei ölüm tarihi olduğu gibi elinden çıkarma halinde de hayvanın elden çıktığı tarihtir).

Bineğe elverişli ve hastalıktan sâlim olduğu ve eşkâl ve evsafı veteriner veya ehlihibre tarafından verilen rapor veya şahadetnamelerle musaddak birer zatî hayvan (At veya Katır) tedarikine mecburdurlar. Zaruret halinde bu müddetler Sıhhat ve İctimai muavenet vekâletince temdit edilebilir. Hayvan tedariki mecburiyetine riayet etmeyenler müstafi sayılırlar.

MADDE 2. — Hayvanı ölüp te diğer birini tedarik etmek mecburiyetinde bulunan Sıhhat memurlarına bir sene zarfında maaşlarından mukassatan kesilmek şartıyla 60 lira kadar avans verilebilir. Hayvanı ölenlerin, keyfiyeti veteriner raporiyle tevsik etmeleri lâzımdır.

MADDE 3. — Birinci madde mucibince hayvan tedarik edecek olan Sıhhat memurlarına ayda âzami 15 lirayı geçmemek üzere mahallî şartlara göre Sıhhat ve İctimai muavenet vekâletince tesbit edilecek hayvan yem bedeli aylıklarına ilâveten verilir. Bu bedel borç için haczedilemez.

MADDE 4. — Mezun bulunanlara mezuniyetlerinin üç aydan ve hayvanı hasta olanlara (Hastalık tarihinden itibaren) bir aydan fazlası için ve hayvanı ölenlerle elden çıkaranlara yenisini tedarik edinceye kadar hayvan yem bedeli verilmez.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Alelûmum seyyar Küçük sıhhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükûmetin teklifi aynen.

MADDE 2. — Hükûmetin teklifi aynen.

MADDE 3. — Hükûmetin teklifi aynen.

MADDE 4. — Hükûmetin teklifi aynen.

SIHHAT VE İÇTİMAİ MUAVENET
ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Alelûmum seyyar küçük sıhhat memurlarına
hayvan yem bedeli verilmesine dair kanun
lâyhası*

MADDE 1. — Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince istihdam edilen ve edilecek olan maaşlı veya ücretli alelûmum seyyar küçük sıhhat memurlarından :

A) Yeni tâyin edilecekler tâyinlerinden itibaren iki ay zarfında;

B) Hâlen müstahdem olanlar bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay zarfında;

C) Hayvanı ölenler, öldüğü tarihten ve muhtelif sebeplerle hayvanlarını elden çıkaranlar, elden çıkarıldığı tarihten itibaren bir ay zarfında bineğe elverişli ve hastalıktan sâlim olduğu ve eşkâl ve evsafı veteriner veya ehlihibre tarafından verilen rapor veya şahadetnamelerle musaddak birer zatî hayvan (at veya katır) tedarikine mecburdurlar. Zaruret halinde bu müddetler Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince temdit edilebilir. Hayvan tedariki mecburiyetine riayet etmeyenler müstafi sayılırlar.

MADDE 2. — Hayvanı ölüp te diğer birini tedarik etmek mecburiyetinde bulunan sıhhat memurları ile küçük sıhhat memurları mektebinden mezun olup mecburi hizmete tabi olanlara ilk tâyinlerinde bir sene zarfında maaşlarından mukassatan kesilmek şartıyla 60 liraya kadar avans verilebilir. Hayvanı ölenler keyfiyeti resmî surette tevsik etmeğe mecburdur.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Mezun bulunanlara mezuniyetlerinin üç aydan ve hayvanı hasta olanlara, hastalığın başladığı tarihten itibaren bir aydan fazlası için ve hayvanı ölenlerle elden çıkaranlara yenisini tedarik edinceye kadar hayvan yem bedeli verilmez.

Hü.

MADDE 5. — Hayvan yem bedeli hayvanın tedarik edildiği tarihi takibeden ay başından itibaren verilir.

Her ne suretle olursa olsun hayvanın elden çıkarılması veya ölmesi halinde de birinci fıkra hükmü tatbik olunur.

Üç aydan fazla mezuniyet veya hayvanın hastalığı sebebiyle dördüncü madde mucibince kesilen hayvan yem bedeli, mezuniyetin hita- miyle vazifeye başlandığı veya hastalığın geç- tiği tarihi takibeden ay iptidasından itibaren ödenir.

MADDE 6. — Hayvan yem bedeli alabilmek için Sıhhat memurlarının bir ay zarfında 20 gün köylerde vazife görmüş olmaları şarttır.

Ancak gerek makbul mazeret halinde ve gerekse Hükümet tabibi veya Sıhhat müdürünün göstereceği lüzum üzerine vali ve kaymakam tarafından meslekî başka bir işin ifasına memur edildiği takdirde 20 günden noksan gezilmiş veya hiç gezilmemiş olsa dahi, hayvan yem be- deli verilir.

MADDE 7. — Seyyar küçük Sıhhat memur- larına yem bedeli verilmesine dair 1754 numaralı kanun mülğadır.

MADDE 8. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 9. — Bu kanunun icrasına Sıhhat ve İçtimai muavenet ve Maliye vekilleri memurdur- lar.

4 . XII . 1941

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	H. Menemencioğlu	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
F. Öztrak	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	S. Day
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	M. Erkmén
Mü. V.		Ti. V.
F. Engin		M. Ökmen

B. E.

MADDE 5. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 6 — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 7. — Hükümetin teklifi aynen.

MADDE 8. — Bu kanun 1 mart 1942 tari- hinden itibaren meridir.

MADDE 9. — Hükümetin teklifi aynen.

S. İ. M. E.

MADDE 5. — Hükûmetin beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hayvan yem bedeli alabilmek için sıhhat memurlarının bir ay zarfında yirmi gün köylerde vazife görmüş olmaları şarttır. Ancak gerek makbul mazeret halinde ve gerekse Hükûmet tabibi veya sıhhat müdürünün göstereceği lüzum üzerine vali ve kaymakam tarafından meslekî başka bir işin ifasına memur edildikleri takdirde yirmi günden noksan gezilmiş veya hiç gezilmemiş olsa dahi hayvan yem bedeli verilir. Şu kadar ki bu suretle istihdam Sıhhat vekâletinin müsaadesi olmadıkça senede üç ayı geçemez.

MADDE 7. — Hükûmetin yedinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Bütçe encümeninin sekizinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Hükûmetin dokuzuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.